

**A Kúria
Jogegységi Panasz Tanácsának**

határozata

Az ügy száma: Jpe.I.60.005/2023/6.

A felperes: a felperes neve

(a felperes címe)

A felperes képviselője: Ifj. dr. Marton Kálmán ügyvéd

(a felperes képviselőjének címe)

Az alperes: az alperes neve

(az alperes címe)

Az alperes képviselője: Dr. Tóth Ákos kamarai jogtanácsos

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezménye

A jogegységi panaszt benyújtó fél: az alperes

A jogegységi panasszal támadott határozat: Mfv.VIII.10.101/2022/9. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria az alperes jogegységi panaszát elutasítja.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

A jogegységi panasz elbírálása szempontjából irányadó tényállás

[1] A felperes 2001-ig folyamatosan hivatásos szolgálatot teljesített, majd szolgálati nyugdíjba vonult. A szolgálati járandóság folyósítása mellett – az adott évre vonatkozó minimálbér éves összegének másfélszerese mértékéig – lehetősége volt kereső tevékenységet folytatni.

[2] A felperes 2010. december 1-től területi vezető munkakörben állt határozatlan idejű munkaviszonyban az alperesnél.

[3] A felperes 2018 augusztusában súlyos agyhártyagyulladás betegségben szenvedett, amely miatt intenzív ápolásra és gépi lélegeztetésre szorult. A betegsége szövődményeként súlyos hallásvesztés alakult ki, amely következményeként hallókészülék viselésére szorult. 2019 őszére vált alkalmassá a munkavégzésre, napi 100-200 km, illetve havi 2000-4000 km biztonságos vezetésre. Orvosi szempontból az I. csoportú löfegyvertartásra is alkalmas volt, az eszméletlen állapotot okozó agyhártyagyulladásból meggyógyult, idegrendszeri sérülése nem volt.

[4] A felperes hosszú időtartamú keresőképtelen állományára tekintettel az alperes 2019 őszén soron kívüli foglalkozás-egészségügyi vizsgálatot rendelt el. 2019. szeptember 15-én az elsőfokú orvosi alkalmassági vélemény a felperes alkalmassága hiányát állapította meg. A felperes fellebbezése alapján eljáró Nemzeti Népegészségügyi Központ Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztálya szintén nem találta alkalmasnak a felperest a területvezetői munkakör ellátására. A munkaköri alkalmasságot érintő korlátozásként a gépjárművezetői II. csoportú egészségi alkalmasság hiányát jelölte meg.

[5] Az orvosi véleményekre figyelemmel az alperes 2019. szeptember 12-én kelt és 19-én közölt felmondással megszüntette a felperes munkaviszonyát. A felmondás indokolása szerint a felperes foglalkozás-egészségügyi szakorvosi alkalmassági vizsgálata alapján a munkaszerződésben meghatározott területi vezető munkakör ellátására nem alkalmas. A képzettségének, végzettségének, gyakorlatának és egészségi állapotának megfelelő más munkakört a munkáltató nem tudott felajánlani részére, ezért a képességével, illetve annak hiányával összefüggő ok miatt a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a

továbbiakban: Mt.) 66. § (2) bekezdésében foglaltak szerint munkaviszonyát felmondással megszüntette.

[6] A felperes keresetében a jogellenes jogviszony-megszüntetés jogkövetkezményeként elmaradt jövedelem címén kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alperest, vitatva, hogy egészségi állapota miatt alkalmatlan lenne munkaköre ellátására.

Az első- és másodfokú bíróság ítélete

[7] Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemnek megfelelően marasztalta az alperest. Kifejtette, hogy a perben az alperesnek kellett volna bizonyítania azt a tényt, hogy a felperes a munkaszerződésben meghatározott területi vezető munkakörben történő foglalkoztatására foglalkozás-egészségügyi szempontból nem volt alkalmas, azaz a felmondás indoka valós.

[8] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kifejtette, hogy az alperesnek kellett viselnie annak kockázatát, hogy a felmondás oka a perben valótlannak bizonyult, mivel az igazságügyi orvosszakértő véleménye szerint a felperes a felmondás közlésekor a munkakörének betöltésére alkalmas volt. Rögzítette, hogy az Mt. – az alperes érvelésével ellentétben – a felmondás jogszerűségét nem a kártérítésnél irányadó felelősségi szabályok alapján ítéli meg, a törvény a kártérítés szabályait kizárólag a munkaviszony jogellenes megszüntetése esetére, a munkavállaló kárigénye kapcsán rendeli alkalmazni, ezért nem volt jelentősége annak, hogy a munkáltató önhibáján kívül, orvosszakmai véleményre alapozva mondott fel a felperesnek. A másodfokú bíróság utalt arra, hogy az 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat nem zárta ki, hogy az alkalmasságról szóló vélemény alapján megtett munkáltatói intézkedést a felperes munkaügyi perben vitathassa. Az ítélet tábla egyetértett az elsőfokú bíróságnak a kereset összecszerűsége tárgyában kifejtett álláspontjával is. A másodfokú bíróság nem értett egyet az alperessel abban, hogy a felek közötti jogvitának része lenne annak vizsgálata, hogy a munkavállaló munkaköri alkalmasságával kapcsolatos egészségügyi felülvizsgálat intézményrendszere és eljárási rendje megfelel-e a 89/391/EGK irányelvnek, ezért az alperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelmét elutasította.

A Kúria jogegységi panasszal támadott határozata

[9] Az alperes felülvizsgálati kérelme folytán eljáró Kúria mint felülvizsgálati bíróság 2022. november 16-án hozott határozatával a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. A Pp. 406. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel kifejtette, hogy az alperes megalapozatlanul kérte az első- és másodfokú bíróság szakértői díjat megállapító végzéseinek, valamint a jegyzőkönyvvezetésre vonatkozó végzésének felülvizsgálatát, mivel azok nem minősültek az ügy érdemében hozott határozatoknak, így azokkal szemben nem volt helye felülvizsgálatnak.

[10] A Kúria nem értett egyet az alperesnek az eljárás felfüggesztésére és előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére, továbbá az 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítvánnyal sem. Kifejtette, hogy a 89/391/EGK irányelv végrehajtási körében Magyarország az Európai Unió Alapjogi Chartájának címzettje, ugyanakkor annak 14. cikkéből nem következik a tagállam számára olyan kötelezettség, hogy az ún. egészségügyi felülvizsgálatnak meghatározott közigazgatás jogi, közigazgatási eljárási, illetve igazságszolgáltatási rendszerére vonatkozó szabályait alakítsa ki. Rögzítette, hogy az előzetes döntéshozatali indítvány, valamint az 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítvány előterjesztésének előzetes feltételei nem állnak fenn alapján.

[11] Kifejtette, hogy a felmondás alapjául szolgáló foglalkozás-egészségügyi orvosi vélemény megalapozottságának felülvizsgálata körében szükség volt igazságügyi orvosszakértő kirendelésére, amelynek megállapításait jogszerűen értékelték a bíróságok. A foglalkozás-egészségügyi vélemény és a perben beszerzett szakvélemény végkövetkeztetése közötti ellentmondás nem a felperes egészségi állapotának eltérő értékeléséből, hanem a munkakör betöltéséhez szükséges feltételek eltérő meghatározásából eredt.

[12] A Kúria utalt arra, hogy a kártérítés körében a jogerős ítélet helytállóan állapította meg: az Mt. 82. § (2) bekezdésében írt korlát nem időbeli, hanem összeghatárt jelent, így a felperes a marasztalás alapjául szolgáló távolléti díja tizenkétszeres összege erejéig igényelhetett kártérítést az alperestől. A felperes eleget tett kárenyhítési kötelezettségének, álláskeresői járadékra jelentkezett, amelynek utóbb a szakigazgatási szerv is helyt adott. Mindezeket figyelembe véve a Kúria jogszerűnek ítélte az eljáró bíróságok döntését a kártérítés mértéke tekintetében is.

A jogegységi panasz

[13] Az alperes (a továbbiakban: Panaszos) a bíróságok szervezetről és igazgatásáról szóló 2012. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 41/B. § (1) és (2) bekezdésére alapított jogegységi panaszában kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, valamint a Kúria új eljárásra és új határozat hozatalára való utasítását, mert álláspontja szerint a támadott ítélet jogkérdésben indokolatlanul eltér a Kúria közzétett határozataitól. A Panaszos a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapjául a következő határozatokra hivatkozott: „Kpkf.40.058/2021/2.; Kpkf.35.017/2022/4.; Pf.20.532/2021/4.; Kfv.35.268/2019/12.; Mfv.10.171/2019/5.; Pfv.20.870/2021/7.; Pfv.20.735/2020/11.; Mfv.10.068/2021/5., Kfv.35.728/2015/9.; Pfv.20.066/2020/4.) A Bszi. 41/B. § (2) bekezdésével összefüggésben a Panaszos a következő határozatokat jelölte meg: „Pfv.21.228/2021/4. és Kfv.37.780/2021/7.”. A Panaszos álláspontja szerint a Kúria nem vette figyelembe ezen – többségükben a felülvizsgálati kérelmében is megjelölt – döntéseket, holott az ezektől jogkérdésben történő eltérés nem volt indokolt.

[14] A Panaszos érvelése szerint a másodfokú foglalkozás-egészségügyi szerv aktusa egy döntés, vagyis egy olyan közigazgatási cselekmény, amellyel szemben közigazgatási pernek van helye a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi. I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 1. § és 4. § (1) bekezdése alapján, azonban az 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat elzárja a feleket a jogorvoslattól. Az 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat az elmúlt időszakban bekövetkezett közjogi változások folytán meghaladottá vált, ellentétes a 89/391/EGK irányelvvel, továbbá sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, I. cikk (3) bekezdését, illetve a XVIII. cikk (1) és (7) bekezdését is. Kérte, hogy a Jogegységi Panasz Tanács a jogegységi panasz eljárást függessze fel és az általa megjelölt kérdések megválaszolása érdekében kezdeményezze az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását. Kérte továbbá, hogy a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa kezdeményezze az Alkotmánybíróságnál a foglalkozás-egészségügyi alkalmasságról szóló másodfokú orvosi szakvélemény minősítéséről szóló 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.

[15] Kifogásolta, hogy az elsőfokú eljárás során a felperes jogi képviselője egy esetben a folyamatban lévő tárgyalást elhagyta, a tárgyalás azonban folytatódott, a bíróság pedig az alperes jogi képviselőjének jelzése ellenére sem hívta fel a felperest, hogy térjen át a jogi képviselő nélküli eljárásra. Sérelmezte, hogy a bíróságok nem kézbesítették számára a foglalkozás-egészségügyi szervek aktusainak alapját képező orvosi leleteket annak ellenére, hogy a bíróságok ítéletüket erre alapították.

[16] Sérelmezte továbbá, hogy a bíróságok túlerjeszkedve a felperes kereseti kérelmén olyan kárösszeget tettek a vizsgálat tárgyává és olyan összegből vonták le a kárenyhítési kötelezettség, illetve egyéb jogszabály által levonandó összegeket, amely az Mt. 82. § (2) bekezdése, illetve a kérelemhez kötöttség elve alapján nem lehetett volna a per tárgya, valamint a bíróságok nem alkalmazták a munkavállalók kárenyhítési kötelezettségére vonatkozó szabályokat.

[17] Álláspontja szerint a Kúria nem orvosolta azt a súlyos eljárási szabályszegést sem, hogy az elsőfokú bíróság jogsértően alkalmazta a „bíró hivatalos tudomásának intézményét”, továbbá azt sem, hogy a bíróság olyan személy részére rendelkezett a szakértői díj kiutalásáról, aki sem szakértő, sem közreműködő alanyisággal nem bírt az eljárásban, valamint nem vizsgálta felül több olyan sérelmes, az elsőfokú bíróság által hozott végzést, amelyet a felülvizsgálati kérelmében megjelölt. Hivatkozott arra is, hogy a Kúria nem vizsgálta meg a felülvizsgálati kérelmének több jogszabályhely megsértése vonatkozásában előterjesztett érvelését, így a támadott határozat indokolása hiányos.

[18] Kifogásolta még, hogy a Kúria nem hozott alakszerű döntést az Alkotmánybíróság előtti eljárás kezdeményezésére irányuló kérelméről, valamint az alperes előzetes döntéshozatal iránti kérelméről sem.

[19] A felperes, illetve ellenérdekű fél a jogegységi panasz eljárásban nem terjesztett elő nyilatkozatot.

A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsának döntése és annak jogi indokai

[20] A jogegységi panasz alaptalan.

[21] A Bszi. 41/B. § (1) bekezdése értelmében jogegységi panasznak van helye – a pervezetésre vonatkozó végzés kivételével – a Kúriának az eljárási törvény alapján további fellebbezéssel, felülvizsgálati kérelemmel vagy felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható határozata ellen, ha a felülvizsgálati kérelemben a Kúria 2012. január 1. után hozott és a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre már hivatkoztak, és a Kúria az eltéréssel okozott jogsértést határozatában nem orvosolta.

[22] A Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján jogegységi panasznak van helye akkor is, ha a Kúria ítélező tanácsa jogkérdésben – jogegységi eljárás kezdeményezése nélkül – úgy tér el a Kúria közzétett határozatától, hogy az adott eltérésre az alsóbb fokú bíróságok határozatában nem került sor.

[23] A Panaszos a Bszi. 41/B. § (1) bekezdése alapján összesen tíz kúriai határozatot (Kpkf.40.058/2021/2., Kpkf.35.017/2022/4., Pfv.20.532/2021/4., Kfv.35.268/2019/12., Mfv.10.171/2019/5., Pfv.20.870/2021/7., Pfv.20.735/2020/11., Mfv.10.068/2021/5., Kfv.35.728/2015/9. és Pfv.20.066/2020/4.), a Bszi. 41/B. § (2) bekezdése alapján pedig két kúriai döntést (Pfv.21.228/2021/4. és Kfv.37.780/2021/7.) jelölt meg.

[24] Erre tekintettel a Jogegységi Panasz Tanácsnak mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy a jogegységi panaszban a Kúria támadott határozatától eltérő döntésként megjelölt tizenkét határozat megfelel-e a Bszi. 41/B. § (1)-(2) bekezdésében meghatározott kritériumoknak.

E vizsgálat alapján a Jogegységi Panasz Tanács megállapította, hogy a Panaszos által megjelölt valamennyi határozata eleget tesz a jogszabályban meghatározott követelményeknek.

[25] A jogegység követelményét az Alaptörvény 25. cikk (3) bekezdése rögzíti, kimondva, hogy a Kúria biztosítja a bíróságok jogalkalmazásának egységét. A Jogegységi Panasz Tanács töretlen gyakorlata szerint a Kúria e feladatát az ítélezése során akkor teljesíti, ha a közzétett kúriai döntéseiben elfogadott jogértelmezést, elvi megállapítást („ratio decidendi”-t) az

azonos ügyekben követi {Jpe.I.60.002/2021/7. [18] bekezdés; I.Jpe.60.005/2021/5. [29] bekezdés; Jpe.I.60.023/2021/11. [34] bekezdés; Jpe.II.60.036/2021/13. [19] bekezdés; Jpe.I.60.003/2022/9. [20] bekezdés; Jpe.II.60.030/2022/8. [40] bekezdés; Jpe.I.60.035/2022/7. [15] bekezdés}.

[26] A Jogegységi Panasz Tanács már több döntésében elvi élel kifejtette, hogy a jogegységi panasz jogintézménye nem a panaszosnak a per tárgyává tett jog- és érdekséremlének kiküszöbölésére szolgál. Erre a bírósági eljárási törvények által szabályozott rendes és rendkívüli jogorvoslatok többirányú lehetőséget biztosítanak A jogegységi panasz eljárás – mint ahogy a nevéből is tükröződik – a közzétett határozattól eltérés feloldását, a jogegység biztosítását célozza, nem pedig újabb jogorvoslati fórumot nyit a panaszosnak, a megelőző eljárások során szükségszerűen már érvényesített jog- és érdeksérelem orvoslására. {Jpe.II.60.036/2021/13. [22] bekezdés, Jpe.II.60.030/2022/8. [42] bekezdés, Jpe.I.60.035/2022/7. [17] bekezdés}.

[27] A Jogegységi Panasz Tanács kiemeli, hogy a jogegységi panasz eljárás egy a Bszi.-n alapuló, rendkívüli, jogerő utáni, jogegységet célzó, sui generis eljárás. A jogrendszer belső koherenciájának megteremtését szolgáló önálló eszköz. Jogorvoslati eljárás ugyan, de nem a per folytatása. Nem jelentheti a felülvizsgálati eljárás megismétlését, továbbá az abban szereplő indokolás felülmérlegelését. Nem működhet kvázi „szuper-felülvizsgálatként” {Jpe.I.60.011/2021/3. [20] bekezdés}. Ebből következik, hogy ebben az eljárásban nem általában kell a jogegységi panasszal támadott kúriai határozat jogszerűségét vizsgálni, és nincs lehetőség a felülvizsgálati határozattal szemben megismételt, illetve újabb jogi érvek érdemi értékelésére sem. A jogegységi panasz e körben tett előadásait ezért nem lehetett figyelembe venni {Jpe.II.60.025/2021/14. [39] bekezdés}.

[28] A jogegységi panasz érdemi vizsgálatánál először is azt kell megállapítani, hogy a hivatkozott kúriai határozatok valóban összevethetők-e a jogegységi panasszal támadott kúriai határozattal. E körben hangsúlyozza a Jogegységi Panasz Tanács, hogy a jogegységi panasz eljárásban jogkérdésekre vonatkozó eltérést vizsgál a támadott és a referenciaként megjelölt határozatok között {Jpe.II.60.025/2021/14. [37] bekezdés; Jpe.II.60.018/2022/6. [30] bekezdés; Jpe.II.60.022/2022/6. [31] bekezdés}. A Jogegységi Panasz Tanács töretlen gyakorlata, hogy a Bszi. 41. § (3) bekezdés b) pontjában előírt követelmény kapcsán a határozat szám szerinti megjelölésén túl azt is megköveteli a panasz benyújtójától, hogy az eltérést konkrétan megjelölje, megindokolja, bemutassa a panaszolt határozat és az összehasonlításul hivatkozott határozatok közötti ellentétet {Jpe.I.60.011/2021/3. [23] bekezdés}. A Jogegységi Panasz Tanács Jpe.I.60.007/2022/6. számú határozatában kifejtett álláspontja szerint a jogegységi panaszt előterjesztő féltől elvárható, épp a jogintézmény sajátos jellege és a kötelező jogi képviselt okán, hogy a támadott döntés és a közzétett kúriai döntés(ek) közötti ügyszakosságot bemutassa, annak fennállását részletesen indokolja, a jogkérdésben való eltérést pontosan megjelölje, és panaszában állítson fel párhuzamot a jogkérdés szempontjából releváns tények, alkalmazandó jogszabályok, az eljárás kereteit meghatározó kérelmi elemek hasonlóságára utalva, továbbá mutassa be, hogy a közzétett döntésekben milyen elvi megállapítás került rögzítésre, ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el az ítélkező tanács és indokolja meg, miben látja a közzétett és támadott

kúriai döntés közötti eltérést {vö. Jpe.I.60.029/2021/9., Indokolás [18], Jpe.II.60.019/2021/18., Indokolás [29]}.

[29] A jogértelmezések összehasonlítása nem lehet teljesen absztrakt, mivel az összevetett határozatok egyrészt konkrét tényállások vonatkozásában értelmezték az alkalmazandó jogszabályokat, másrészt ezt csak az adott ügyekben előterjesztett kérelmek keretei között tehették meg. Ez ugyan nem követeli meg a teljes tényállás-azonosságot, de az érintett határozatoknak az általuk elbírált tény- és jogkérdésekre vonatkozó lényegi összevethetőségét igen. Ezt a nem teljes tényállási azonosságot, ugyanakkor lényegi összevethetőséget fejtette ki a Kúria a Jpe.I.60.005/2021. számú határozatában az ügyazonosság követelményének megfogalmazásával.

[30] A Panaszos által elsőként megjelölt, a Kúria Kpkf.40.058/2021/2. számú határozatának tényállása teljes mértékben eltér a támadott határozattól: az ingatlan-nyilvántartási ügyben indult közigazgatási jogvitában a felperes keresetet nyújtott be az alperes határozatának felülvizsgálata iránt, amelyben kérte annak megsemmisítését. Az elsőfokú bíróság a felperes keresetlevelét visszautasította a Kp. 48. § (1) bekezdés b) pontja alapján, tekintettel arra, hogy a keresetben megjelölt jogsérelem nem képezi közigazgatási jogvita tárgyát. A felperes fellebbezése folytán eljáró Kúria az elsőfokú bíróság végzését hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot az eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította. A Kúria indokolásában kifejtette: az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a perbeli, keresettel támadott közigazgatási tevékenység (a tulajdonjog bejegyzéséről hozott egyedi döntés) nem lehet közigazgatási jogvita tárgya, mivel a Kp. 4. § (1) bekezdésében a közigazgatási jogvita megállapításához meghatározott három együttes feltétel fennáll.

[31] A Panaszos álláspontja szerint a Kúria Kpkf.40.058/2021/2. számú határozatában foglaltakkal az 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat teljességgel szembehelyezkedik. Meglátása szerint e jogegységi határozat által biztosított polgári peres jogorvoslat nincs összhangban a közigazgatási jogorvoslat hatályos szabályozásával. Kifejtette, hogy a másodfokú foglalkozás-egészségügyi szervként eljáró Nemzeti Népegészségügyi Központ döntése ellen a Kp. 1. §-a és a Kp. 4. § (1) bekezdése alapján közigazgatási pernek van helye. Mindezen érvek alapján a Panaszos azt állítja, hogy a jogegységi panasszal támadott kúriai ítélet jogkérdésben eltér a Kpkf.40.058/2021/2. számú határozattól, mivel a másodfokú foglalkozás-egészségügyi szerv aktusa megfelel mindhárom feltételnek, amely alapján azzal szemben közigazgatási pernek lenne helye.

[32] A Jogegységi Panasz Tanács mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy a jogegységi panasz eljárásnak nem tárgya az 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat felülvizsgálata, az abban foglaltak vitatása. A felek között folyamatban volt munkaügyi perben a foglalkozás-egészségügyi alkalmasságról szóló másodfokú orvosi véleménnyel szemben egyik fél – így a Panaszos sem – kezdeményezett jogorvoslatot, azt közigazgatási perben nem támadták. A bíróságok tehát nem is hozhattak olyan határozatot, amelyben állást

foglaltak volna arról a kérdésről, hogy a foglalkozás-egészségügyi alkalmasságról szóló másodfokú orvosi vélemény közigazgatási határozatnak minősül-e vagy sem.

[33] A Kúria Kpkf.35.017/2022/4. számú határozatának tényállása teljes mértékben eltér a támadott határozattól: az adóhatósági határozat elleni közigazgatási perben a bíróság hivatalból vizsgálta a meghatalmazott képviseleti jogosultságát az ügyvállalási korlát jogintézményére is kiterjedően. A bíróságok megállapították, hogy a felperes képviseletében a keresetlevelet ellenjegyző jogi képviselő nem járhat el az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 20. § (5) bekezdése alapján, ugyanis korábbi munkáltatójával szemben a munkavégzésre irányuló jogviszonya kevesebb, mint három éve szűnt meg és a korábbi munkáltató e §-ban foglalt korlátozás alól nem adott részére felmentést. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság előtt a jogi képviselet nem volt kötelező, az elsőfokú bíróság a Pp. 244. § (1) és (2) bekezdései helytálló alkalmazásával felhívta a felperest a jogi képviselet nélküli, azaz személyes eljárásra való áttérésre vagy új jogi képviselő bejelentésére.

[34] E határozattal összefüggésben a Panaszos arra hivatkozott, hogy a jogegység megbomlásának veszélye áll fenn amiatt, hogy a jogegységi panasszal támadott kúriai döntés nem orvosolta az elsőfokú bíróság azon súlyos eljárási szabálysértését, hogy a jogi képviselet fenntartásának hiányában nem hívta fel a felet, hogy nyilatkozzon arról, áttér-e a jogi képviselő nélküli eljárásra, és az eljárást sem szüntette meg a Pp. 74. § (2) bekezdése alapján.

[35] A fenti határozat tényállását összevetve a panaszolt határozat alapjául szolgáló ügy tényállásával, ügyszabályság fennállása nem állapítható meg a következő indokok alapján. A támadott határozatban a Kúria kifejtette, hogy a bíróság nem sértette meg a Pp. 244. § (1) bekezdését, ugyanis „[a]z a körülmény, hogy a jogi képviselő egy alkalommal a tárgyalás vége előtt távozott és a tárgyaláson a felperes személyesen vett részt, nem jelenti a jogi képviselő nélküli eljárásra való áttérést” {Ítélet [65] bekezdés}. Hangsúlyozza a Jogegységi Panasz Tanács, hogy az eltérőként megjelölt, Kpkf.35.017/2022/4. számú határozat alapjául szolgáló eljárásban a jogi képviselő az Üttv. 20. § (5) bekezdésében meghatározott ügyvállalási korlát jogintézménye miatt nem járhatott el az ügyben, ezért volt szükség arra, hogy a bíróság a Pp. 244. §-ának megfelelő intézkedéseket tegyen. Ehhez képest azonban a támadott határozatban a jogi képviselővel szemben nem állt fenn ügyvállalási korlát, a jogszabályoknak megfelelően látta el a felperes jogi képviseletét. A felperes jogi képviselője a 2020. június 24. napján 13 órakor megkezdett perfelvételi tárgyaláson, az érdemi nyilatkozatok megtételét követően, a tanács elnökének engedélyével mintegy félóra időtartamban volt távol, mert egy másik tárgyaláson kellett részt vennie.

[36] A Panaszos sérelmezte azt is, hogy a Kúria nem orvosolta azon jogsértést, hogy a korábban eljáró bíróságok nem közölték az alperessel a foglalkozás-egészségügyi szervek aktusainak alapját képező orvosi leleteket, továbbá ennek ellenére az elsőfokú bíróság ítéletét ezen leletekre alapította. A Panaszos állítása szerint az iratok közlésének elmulasztásával összefüggésben a támadott határozat eltér a Kúria Pfv.20.532/2021/4. számú és a Kfv.35.268/2019/12. számú határozatától.

[37] A Panaszos által eltérőként megjelölt döntésekben szereplő ügyek tényállása jelentősen különbözik. A Kúria Pfv.20.532/2021/4. számú határozatának tárgya szülői felügyelet gyakorlásának megváltoztatása volt. A felülvizsgálati eljárásban az alperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem tette lehetővé a szükségtelenül, hivatalból beszerzett iratok tartalmának megismerését, a tárgyaláson pedig nem volt tényleges lehetőség az iratismertetésre, ezáltal az iratokra reagálni sem tudott. A Kúria a jogerős ítéletet részben hatályon kívül helyezte, és rögzítette, hogy a megismételt másodfokú eljárásban a bíróságnak lehetőséget kell biztosítani a beszerzett iratanyag megismerésére és megfelelő határidőt kell adnia a feleknek észrevételeik megtételére. Indokolásában kifejtette, hogy a bíróság hivatalból történő bizonyítása esetén a beszerzett iratok tartalmának megismerése különösen fontos, azonban a bíróság nem tájékoztatta a feleket az iratanyag bekéréséről, az iratokhoz való csatolásról, az iratokat nem ismertetette, azaz nem tette a per anyagává. A hivatalból bekért teljes iratanyag megismerhetősége biztosításának hiánya különösen sérti a kontradiktórius eljárás alapelvét. Az alkotmányos alapjog sérelme súlyos eljárási szabálysértés, az ügy érdemi eldöntésére is kihatással volt.

[38] A Kfv.35.268/2019. számú ügyben a per tárgya vámügyben hozott közigazgatási határozat volt. Az ügy tényállása szerint az elsőfokú vámhatóság a bejelentett vámtermékeket túlzottan alacsonynak értékelte, ezért különböző, egymástól független eljárásokban elrendelte az egyes vámárú-nyilatkozatok utólagos ellenőrzését. Az egyes ellenőrzések eredményeként keletkezett határozatok meghozatalára, bírósági felülvizsgálatára azonban eltérő időpontokban került sor. A Kúria észlelte, hogy a jogerős ítéletben megjelölt, az elsőfokú bíróság ítéletét megalapozó, a Kúria felülvizsgálatának is alapját képező iratanyag hiányos. Az elsőfokú bíróság a tényállást megalapozó bizonyítékok körében hivatkozott a Veszprémi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.27.114/2015. és a 3.K.27.115/2015. számú peres eljárásainak iratanyagára, ezeknek a peres eljárásoknak az iratanyaga azonban nem szerepelt a felülvizsgálat alapjául szolgáló peres eljárás iratai között. Az is megállapítható volt, hogy a 3.K.27.349/2013/9. számú ítélet ismerete nélkül nem követhető végig az alperesi eljárás alakulása, a bírói kötelezéseknek való megfelelések. Nem azonosítható, hogy az egyes vámkezelések mikor és melyik peres eljárás részét képezték, a nem ismert tartalmú szakértői vélemény mennyiben hatott ki a vámértékek kimunkálására. Ezt követően a Kúria döntése elvi tartalmaként rögzítette, hogy „[a] bíróság csak olyan bizonyítékokat értékelhet, amelyeket a peres iratokhoz csatoltak és azokat a felekkel ismertették. Más perben becsatolt és az érintett peres iratok között nem található, nem ismertett bizonyítékokra a bíróság nem alapíthatja az ítéleti ténymegállapításokat, érdemi döntését.” Mindezekre tekintettel a Kúria az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[39] A Jogegységi Panasz Tanács rögzíti, hogy a fenti két ügy és a támadott határozat között eljárásjogi szempontból sem állapítható meg ügyszabzonosság. Az eltérő határozatként megjelölt ügyekben ugyanis egyik esetben a bíróság hivatalból beszerzett iratokat nem közölt a féllel, a másik esetben pedig a bíróság ítéletében a tényállást megalapozó bizonyítékok körében olyan korábbi peres eljárásokra hivatkozott, amelyek iratanyaga nem szerepelt a felülvizsgálat alapjául szolgáló peres eljárás iratai között. Ehhez képest a támadott határozat alapjául szolgáló ügyben az alperes a felperes orvosi leleteit az orvosszakértői véleményből

(Kaposvári Törvényszék 22.M.70.040/2020/38. számú irat) megismerhette, továbbá az elsőfokú bíróság valamennyi tárgyalás kezdetén ismertette a korábbi tárgyalást követően keletkezett iratokat, ekkor az alperes nem jelezte, hogy ezek között szerepel olyan irat, amelyet nem ismer. A másodfokú bíróság hangsúlyozta továbbá, hogy a bíróság a felperes egészségügyi adatait tartalmazó okiratokat zártan kezelte, ezt az alperes az eljárás során nem sérelmezte. Megjegyzi a Jogegységi Panasz Tanács, hogy az elsőfokú bíróság – a Panaszos állításával ellentétben – a tényállást nem a felperes orvosi leleteire, hanem – többek között – a szakértői véleményre alapította.

[40] A Panaszos kifogásolta az elmaradt jövedelem összegének számítását is. Álláspontja szerint a bíróság a felperes kereseti kérelmén túlterjeszkedve olyan kárösszeget tett a vizsgálata tárgyává (az elsőfokú tárgyalás berekesztéséig elmaradt jövedelem), valamint olyan kárösszegeből vonta le a kárenyhítési kötelezettség, illetve egyéb, jogszabály által levonandó összegeket, amely az Mt. 82. § (2) bekezdése, illetve a kérelemhez kötöttség elve alapján a per tárgya sem lehetett volna. E vonatkozásban hivatkozott arra, hogy a támadott határozat jogkérdésben eltér a Kúria Mfv.10.171/2019/5. számú, a Pfv.20.870/2021/7. számú és a Pfv.20.735/2020/11. számú határozataitól.

[41] A Jogegységi Panasz Tanács e döntések kapcsán szintén vizsgálta az ügyek tényállási elemeit, de nem talált olyan egyezőséget, amely az ügyszakosságot igazolta volna, ezt egyébként a Panaszos sem vezette le, amely miatt a jogegység hiányára, megbomlására sem lehetett következtetni. A Kúria Mfv.10.171/2019. számú ügyében egy vezető állású munkavállaló érvényesített igényt munkaviszonya jogellenes munkáltatói megszüntetése miatt. A felperes a munkaviszony jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként elsődlegesen elmaradt jövedelem címén igényelt kártérítést az Mt. 82. § (1) bekezdése alapján, másodlagosan pedig az Mt. 82. § (4) bekezdése szerinti ún. kompenzációs káratálcány megfizetésére kérte kötelezni a munkáltatót. A bíróság a munkáltatót a felperes másodlagos keresete szerint marasztalta. Az ügyben az a jogkérdés merült fel, hogy a vezető állású munkavállalókra vonatkozó speciális rendelkezés [Mt. 209. § (6) bekezdése] – amely szerint a vezető állású munkavállaló általi jogellenes munkaviszony-megszüntetés esetére az általánostól eltérő szabályok irányadóak – joganalógia útján alkalmazható-e abban az esetben is, amikor nem a munkavállaló, hanem a munkáltató szünteti meg jogellenesen a vezető állású munkavállaló munkaviszonyát. A Kúria azt követően, hogy e kérdésben döntött, hivatkozott a Kúria Közigazgatási- és Munkaügyi Kollégiumának 3/2014. (III. 31.) számú véleményének 5. a) és 6. a) pontjaira, az abban foglaltakat ismételte meg annak érdekében, hogy hangsúlyozza: a munkaviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetése esetén az Mt. a munkavállalóra bízta, hogy igényérvényesítés esetén válasszon a jogszabályban meghatározott lehetséges jogkövetkezmények közül. Tekintettel arra, hogy ebben az ügyben a bíróság az Mt. 82. § (4) bekezdése szerinti jogkövetkezményt, az ún. kompenzációs átalányt alkalmazta, azaz a munkavállaló részére a felmondási időre járó távolléti díjnak megfelelő összeget ítélte meg, az elmaradt jövedelem számítása – mint a Panaszos által felvetett jogkérdés – fel sem merülhetett.

[42] A Kúria Pfv.20.870/2021. számú ügy tárgya elállás érvényességének megállapítása és eredeti állapot helyreállítása volt. A Kúria a 7. sorszámú határozatának [39] bekezdésében rögzítette, hogy a bíróság a felperes által a keresetben megjelölt jogalaptól nem térhet el,

hivatkozott továbbá a Pp. 7. § (1) bekezdés 8. és 11. pontjaira, amely alapján kötelező az érvényesíteni kívánt jognak, az igény anyagi jogi jogalapjának az egyértelmű nevesítése. A Jogegységi Panasz Tanács megjegyzi, hogy a Kúria e határozatában azért utalt mindezekre, mert a szerződés érvénytelenségének megállapítása és az eredeti állapot helyreállítása iránti kereset szerinti jogkövetkezmény hasonló ugyan ahhoz, ha a szerződés megszűnése állapítható meg, de nem azonos azzal. Ehhez képest a támadott határozat alapjául szolgáló ügyben a felperes keresetében egyértelműen megjelölte igényének anyagi jogi jogalapját (a munkaviszony munkáltató általi jogellenes megszüntetésének jogkövetkezményeként az Mt. 82. § (1) és (2) bekezdése alapján jövedelempótló kártérítést kért), és a bíróság ennek megfelelően marasztalta, tehát a bíróság a keresetben megjelölt jogalaptól nem tért el.

[43] A Kúria Pfv.20.735/2020. számú ügyének tárgya szerződés érvénytelensége volt. A felülvizsgálati eljárásban a Kúriának abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a másodfokú eljárásban volt-e helye anyagi pervezetésnek, ezt követően azt vizsgálta, hogy a másodfokú bíróság eljárása megfelelt-e az eljárásjogi szabályoknak. A Kúria megállapította, hogy a felperes kereseteiben a szerződés semmisségét nem alapította a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:107. § (2) bekezdésére, valamint az elsőfokú bíróság anyagi pervezetése sem terjedt ki ezen semmisségi okra, és az elsőfokú bíróság ítélete sem tartalmaz erre vonatkozó indokolást. Nem volt ezért eljárásjogi akadálya annak, hogy a másodfokú bíróság hivatalból észlelje ennek a semmisségi oknak a fennállását. Ezt követően kiemelte, hogy ha a felperes a jogvita elbírálását a felmerült újabb jogcímen is kívánja, akkor keresetmódosítást is elő kellett volna adnia a Pp. 373. § (5) bekezdése szerint. Az ügyben a keresetváltoztatás elmaradása azt jelentette, hogy a hivatalból észlelt semmisségi ok alapján a keresetnek helyt adó döntés meghozatalát jelentő, az elsőfokú ítéletet megváltoztató határozat meghozatalára nem volt mód. E határozat és a támadott döntés tényállása tehát jelentősen eltér, nem hasonlítható össze, e körben visszautal a Jogegységi Panasz Tanács a Kúria Pfv.20.870/2021/7. számú határozatánál kifejtettekre.

[44] A Panaszos álláspontja szerint a támadott határozat jogkérdésben eltér az Mfv.10.068/2021/5. számú határozattól is. Ezzel összefüggésben előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem vonta le a munkáltató kártérítési kötelezettségéből azon álláskereső járadék összegét, amelyben a munkavállaló önhibájából nem részesült, továbbá a Kúria e mulasztást nem orvosolta.

[45] A Panaszos által eltérőként megjelölt döntésben szereplő ügy tényállása jelentősen különbözik a támadott határozattól, e körben a Jogegységi Panasz Tanács a következő szempontokat emeli ki. Fontos körülmény, hogy a támadott határozat alapjául szolgáló ügyben a felperes nyugdíjasnak minősült: hosszú ideig hivatásos szolgálatot teljesített, majd 2001-ben szolgálati nyugdíjba vonult, amely 2012-től szolgálati járandósággá alakult át. A jogszabály lehetőséget adott arra, hogy a szolgálati járandóságban részesülő személy keresőtevékenységet folytathasson az adott évre vonatkozó minimálbér éves összegének másfélszeres mértékig. Évenként, amikor az egyéb keresőtevékenységből származó jövedelem ezt a mértéket elérte, a szolgálati járandóság folyósítását az év hátralévő részére felfüggesztették. A felperes ezzel a lehetőséggel élve helyezkedett el az alperesnél területi vezetőként. Ebből következik, hogy a jogviszony-megszüntetés miatt elmaradt jövedelem okán a felperes szolgálati járandóságát a korábbi évekhez képest eltérően, egész évben

folyósították, így a kár egy része megtérült annak ellenére, hogy új munkaviszonyt nem létesített vagy egyéb keresőtevékenységet nem folytatott.

Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az álláskeresői járadék igénybevétele esetén a felperes megtérülő jövedelme nem növekedett, hanem – az álláskeresői járadékból történő levonások miatt – csökkent volna. A bíróságok megítélése szerint a felperes kárenyhítési kötelezettségének eleget tett; az alperes viszont az eljárás során nem bizonyította a felperes jövedelemszerző tevékenységét, a megszerezhető jövedelem összegét, így annak levonására sem kerülhetett sor {Kúria Mfv.10.101/2022/9. [63]–[64] bekezdések}.

[46] Ezzel szemben az Mfv.10.068/2021. számú ügyben a felperes egy aktív korú munkavállaló, kisgyermekes családapa volt, aki a munkaviszony megszüntetését követően álláskeresői járadékban részesült, néhány hónap múlva azonban az illetékes kormányhivatal törölte a rendszerből, mert jelentkezési kötelezettségének nem tett eleget. Peradat, hogy a felperes több álláshirdetésre is pályázott, a felajánlott munkalehetőségeket azonban különböző – a bíróságok megítélése szerint nem alapos – magánéleti okokra hivatkozással elutasította. Ezen szempontok mérlegelését követően jutottak a bíróságok arra a következtetésre, hogy a felperes nem tett eleget kárenyhítési kötelezettségének, így a kártérítés mértéke megállapítása során jogszerűen csökkentették az alperes által fizetendő összeget azzal az összeggel, amit a felperes az újabb munkaviszonyában megkereshetett volna {Mfv.10.068/2021/5. [33] bekezdés}. Mindezek alapján tehát a két eset között ügyszomság nem állapítható meg.

[47] A Panaszos állítása szerint a támadott határozat a Kúria Kfv.35.278/2015/9. számú határozatától is eltér. Érvelése szerint a diszcrepancia abban érhető tetten, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette azt, hogy a felperes a tárgyalásokon megfelelően hallott, miközben a bíróság felperes hallásával kapcsolatos hivatalos tudomása nem volt reprodukálható, az ítéletet mégis ezen megállapítására alapította. Előadta, hogy az alperes kérelme, illetve a Pp. 159. § (4) bekezdése alapján az első- és másodfokú ítéletek eljárási szabályszegés folytán történő hatályon kívül helyezésével a felperes tárgyaláson való hallásával kapcsolatos megállapítások reprodukálható módon rögzíthetők lettek volna.

[48] A támadott határozat és a Kúria Kfv.35.278/2015/9. számú ítéletének tényállása nem összevethető. Az eltérőként megjelölt ítéletben egy adóügyben hozott határozat volt a per tárgya. Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a felperes képviselőjének „a bíróság előtt egy teljességgel azonos tényállás alapján folyt perben” tett tanúvallomására, mint bizonyítékra. A Kúria megállapította, hogy a hivatalos tudomás tartalmát ugyan az elsőfokú bíróság szóban ismertette, de az nem vált a Pp. 117. § (3) bekezdés szerint perirattá. Ezt kötően a Kúria a döntés elvi tartalmaként rögzítette, hogy „a bíróság hivatalos tudomásának intézménye csak akkor alkalmazható a peres eljárásban, ha az a későbbiekben reprodukálható módon a per anyagává (perirattá) válik”.

[49] Ezzel ellentétben a támadott határozattal érintett elsőfokú ítéletben nincs szó arról, hogy a bíróság olyan – csupán hivatalos tudomásából származó – tényre mint bizonyítékra alapította volna az ítéletét, amely ne lenne reprodukálható, vagyis ne lenne az iratanyag része. Az igazságügyi orvosszakértői vizsgálaton rögzítették, hogy a felperes a szóbeli, társalgási beszédet megérti, bár a maszkviselés miatt néha visszakérdez. Az alperes vitatása miatt a kiegészítő igazságügyi orvosszakértői vélemény egyértelműen rögzítette, hogy a felperes hallására tett korábbi megállapítás nem a vizsgált személy bemondásán, hanem vizsgálaton alapul. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kimerítően összegezte a szakértői véleményt a kiegészítéssel együtt a felperes hallásával összefüggő adatokra, leletekre is kiterjedően. Ezt követően a bíróság megjegyezte, hogy „[a] tárgyaláson a bíróság meggyőződhetett arról, hogy a felperes hallása a beszéd megértéséhez is elegendő, a felperes a feltett kérdésekre adekvát válaszokat adott akkor is, amikor a kérdezők járványügyi okból maszkot viseltek”.

[50] Mindezek alapján a Panaszos valamennyi, a bíró hivatalos tudomásának intézményével kapcsolatban tett hivatkozása súlytalan, nem merült fel olyan tény, amelyet a bíróság anélkül vont volna értékelési körébe, hogy az a peranyag között ne szerepelne. Utal továbbá a Jogegységi Panasz Tanács arra, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét – az alperes állításával ellentétben – nem a saját, tárgyaláson tapasztalt tudomására, hanem – többek között – a kiegészített orvosszakértői véleményre alapította, ahogyan arra ítéletében is helyesen hivatkozott.

[51] A Panaszos érvelése szerint a támadott határozat jogkérdésben eltér a Pfv.20.066/2020/4. számú és a Pfv.21.228/2021/4. számú határozattól. Álláspontja szerint a Pfv.20.066/2020/4. számú határozattól való eltérés indoka az, hogy a Kúria nem orvosolta azon súlyos eljárásjogi szabálysértést, hogy a bíróságok olyan személy részére (szakkonzultáns) rendelkeztek szakértői díj kiutalásáról, aki szakértőként nem vett részt az eljárásban.

A Panaszos a Pfv.21.228/2021/4. számú határozattal összefüggésben pedig azt sérelmezi, hogy a Kúria nem vizsgálta felül – a felülvizsgálati kérelemben megjelölt – szakértői díjmegállapító végzéseket. Kifejtette, hogy a nem az ügy érdemében hozott végzések felülvizsgálatára a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 365. § (3) bekezdése ad lehetőséget, tehát e végzéseket a Kúriának az ítélettel szemben benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján kell felülvizsgálnia.

[52] A Panaszos nem az ügy érdemében hozott végzésekkel kapcsolatos álláspontjával összefüggésben a Jogegységi Panasz Tanács hangsúlyozza, hogy a jogegységi panasz eljárásban a Kúria nem az alsóbb fokú bíróságok döntéseinek a Kúria döntéseitől való eltérését vizsgálja. Ebben az eljárásban súlytalan az összes olyan panaszosi érv, amely azt fejt ki, hogy az elsőfokú vagy másodfokú bíróság döntése miért nem jogszerű. Az alsóbb fokú bíróságok ítéletei jogszerűségének bevonása a jogegységi panasz eljárásba azt eredményezné, hogy ezúton meg lehetne kerülni a felülvizsgálati eljárást, amely nyilvánvalóan a jogegységi panasz céljától funkció-idegen. (Jpe.I.60.019/2022/9.) Rögzíteni szükséges továbbá, hogy – mint ahogy a Panaszos által is hivatkozott Pfv.21.228/2021/4. számú határozat is kifejti – a felülvizsgálat egy rendkívüli jogorvoslati eljárás, a perrendtartás meghatározza a felülvizsgálati eljárás szigorú kereteit. A Pp. e kérdésben egyértelműen fogalmaz: főszabály

szerint a felülvizsgálat alapját a jogerős ítélet vagy az ügy érdemében hozott jogerős végzés képezheti [Pp. 406. § (1) bekezdés]. A Pp. 406. § (2) bekezdése pedig meghatározza, hogy milyen határozatok ellen nyílik még meg a felülvizsgálat lehetősége: a fentiekén túl a Pp. megengedi egyes, a keresetlevél visszautasítását tartalmazó, valamint egyes, az eljárást megszüntető végzések elleni felülvizsgálatot. E körben a Kúria gyakorlata töretlen {Mfv.10.019/2023/2., Mfv.10.106/2022/3., Mfv.10.116/2022/2., Mfv.10.084/2022/2., Mfv.10.078/2021/2.}.

[53] A Panaszos a Pfv.21.228/2021/4. számú határozat vonatkozásában azt is kifogásolta, hogy az alperes nem vizsgálta meg az alperes Mt. 166. § (2) bekezdésével, az Mt. 167. § (2) bekezdésével, az Mt. 172. § (1) és (2) bekezdésével, illetve a fegyveres biztonsági őrség Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) BM rendelettel kapcsolatos érvelését, annak ellenére, hogy ezekre az alperes korábbi beadványaiban, a bíróságok pedig ítéletük indokolásában hivatkoztak. A Pfv.21.228/2021/4. számú határozat értelmében a Kúria köteles megvizsgálni azt a jogszabálysértést, amit a fél megjelölt a felülvizsgálati kérelmében.

[54] A fentiekkel összefüggésben a Jogegységi Panasz Tanács ismételten hangsúlyozza, hogy a jogegységi panasz eljárás nem működhet kvázi „szuper-felülvizsgálatként” (Jpe.I.60.011/2021/3., Jpe.II.60.030/2022/8., Jpe.I.60.035/2022/7., Jpe.II.60.036/2021/13., Jpe.I.60.014/2021/5.), amely azt jelenti, hogy a jogegységi panasz eljárásban kizárólag a támadott és eltéréssel érintett határozatban kifejtett jogértelmezés egyezősége vizsgálható, nem pedig a kúriai határozat jogszabálysértő volta. A Jogegységi Panasz Tanács gyakorlata szerint a jogegységi panasz eljárásban a vizsgálatnak nem lehet tárgya önmagában – jogegységi helyzet fennállása hiányában – a felülvizsgálati eljárás, illetve az abban meghozott kúriai határozat helyes vagy helytelen volta. (Jpe.II.60.006/2023/12.)

[55] Végül, a Panaszos állítása szerint a támadott határozat jogkérdésben eltér a Kúria Kfv.37.780/2021/7. számú határozatától is. A Panaszos álláspontja szerint az eltérés oka az, hogy a Kúria nem hozott végzést az alperes előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelméről, továbbá a támadott határozatban nem indokolta meg, hogy miért nem kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.

[56] A Jogegységi Panasz Tanács mindenekelőtt rögzíti, hogy az eltérőként megjelölt, Kfv.37.780/2021/7. számú határozat tényállása teljes mértékben eltér a támadott határozat tényállásától. E határozattal érintett per tárgya egy versenyfelügyeleti eljárásban hozott közigazgatási határozat mint közigazgatási cselekmény jogszerűségének vizsgálata. A felperes az elsőfokú eljárásban, előkészítő iratában indítványozta az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárását, amelyet az elsőfokú bíróság tárgyaláson, jegyzőkönyvbe foglalt végzésével elutasított, döntését azonban sem a végzésben, sem később, az ítéletben nem indokolta. A Kúria erre tekintettel, a felülvizsgálati eljárásban megállapította, hogy az elsőfokú bíróság olyan eljárási szabálysértést követett el, amely kihat az ügy érdemére, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az ügyben eljárást új bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Indokolásában kifejtette, hogy a Pp. 130. § (3) bekezdése

szerint a bíróság az előzetes döntéshozatali eljárás kezdeményezésére irányuló kérelem elutasítását legkésőbb az ítéletben köteles megindokolni. Ezzel kapcsolatban hivatkozott az Alkotmánybíróság 26/2015. (VII. 21.) számú és a 26/2020. (XII. 2.) számú határozataira, amelyek a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog két részjogosítványaként fogalmazzák meg az indokolt bírói döntéshez és a törvényes bíróhoz való jog összefüggését.

[57] A fentiekhez képest a Kúria a támadott határozat [49]–[54] bekezdéseiben részletesen foglalkozik az alperes Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását indítványozó kérelmével. A Kúria egyértelműen kifejtette, hogy az alperes indítványával nem ért egyet, az indítvány megalapozatlan, az alperes alaptalanul kérte az indítvány előterjesztését. A Kúria – az alperes állításával ellentétben – szintén reagált az 1/2004. számú Közigazgatási-polgári jogegységi határozat Alaptörvény-elleneségének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványára a támadott határozat [53] bekezdésében. E körben utal a Jogegységi Panasz Tanács a Kúria Pfv.21.109/2022/4. számú határozatának [30] bekezdésében kifejtettetre: „[a]z Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az indokolt bírói döntéshez való jog azt az általános elvárást fogalmazza meg, hogy »a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.« [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]. {lásd hasonlóan: 3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]; 3196/2022. (IV. 29.) AB határozat, Indokolás [36]}. Az indokolási kötelezettség azt az elvárást támasztja a bírósággal szemben, hogy a döntés indokolásának nem minden egyes részletre, hanem az ügy érdeme szempontjából releváns kérdésekre kell kiterjednie {3159/2018. (V. 16.) AB határozat, Indokolás [31]}”. A támadott határozat indokolása ezeknek a követelményeknek maradéktalanul megfelel.

[58] A jogegységi panasszal támadott határozatban tehát nem merült fel, hogy a bíróság (Kúria) elmulasztotta volna megindokolni az alperes indítványait, így ügyszakosság hiányában a Panaszos e körben megfogalmazott érvei nem vizsgálhatók érdemben. Megjegyzi a Jogegységi Panasz Tanács, hogy a Kúria a támadott határozatban az alperes indítványairól valóban nem hozott külön szövegezett, alakszerű döntést, arról az ügydöntő határozatban, az ítéletben döntött, ez azonban nem ellentétes a Kúria gyakorlatával {Pfv.20.636/2022/18., Pfv.20.012/2022/13., Pfv.20.014/2022/12., Mfv.10.103/2020/7.}.

A Jogegységi Panasz Tanács utalva a fentiekben a panasz eljárás lényegi sajátosságaival kapcsolatban rögzített elvekre e helyütt ismételtén azt hangsúlyozza, hogy a jogegységi panasz nyomán a Tanács feladata nem annak megítélése, hogy a panasszal támadott kúriai ítélet a felülvizsgálat keretei között jogszerű döntést tartalmaz-e, nem a támadott ítélet (újbóli) felülvizsgálata történik, hanem annak áttekintése, hogy a panaszos által hivatkozott, korábban közzétett határozatokkal a panasszal támadott határozat – ügyszakosság okán – összehasonlítható-e, és igenlő esetben áll-e fenn jogkérdésben eltérés. Ennek szem előtt tartásával tekintette át a Kúria jelen Jogegységi Panasz Tanácsa a Panaszos által hivatkozott tizenkét határozatot {Jpe.60.036/2021/13. [32] bekezdés}.

[59] A fenti elemzés alapján a Jogegységi Panasz Tanács jelen ügyben azt állapította meg, hogy a Panaszos által megjelölt, korábban közzétett tizenkét kúriai határozat tényállása releváns körben eltér a panaszolt ügyétől. Ebből következően tehát a Panaszos által állított

kérdéskörben a korábbi rögzült gyakorlattól való eltérés ügyszabotosság hiányában nem volt vizsgálható, a jogkérdésben való eltérés nem volt felvethető.

[60] A kifejtettekre tekintettel a Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa megállapította, hogy a panasszal támadott ítélet és a panaszban hivatkozott határozatok között a felvetett jogkérdésekben eltérés nem állapítható meg, ezért a jogegységi panaszt a Bszi. 41/D. § (3) bekezdése alapján elutasította.

[61] A Panaszos a jogegységi panaszban is kérte, hogy a Jogegységi Panasz Tanács függessze fel a jogegységi panasz eljárást és az általa – már a felülvizsgálati kérelemben is – megfogalmazott négy kérdés megválaszolása érdekében kezdeményezze az Európai Unió Bíróságának előzetes döntéshozatali eljárását. Emellett – a felülvizsgálati kérelemben is előadott szempontok alapján – kérte az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezését a foglalkozás-egészségügyi alkalmasságról szóló másodfokú orvosi vélemény szakvéleménynek minősítéséről szóló 1/2004. Közigazgatási-polgári jogegységi határozat alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése érdekében.

[62] A Jogegységi Panasz Tanács a Panaszos Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának kezdeményezése iránti kérelmét, valamint az Alkotmánybíróság eljárásának kezdeményezésére irányuló kérelmét a – Jpe.I.60.005/2023/5. számú végzésével – mint szükségtelent – elutasította. A Jogegységi Panasz Tanács a Panaszos kérelmeit arra tekintettel utasította el, hogy a jogegységi panaszban megfogalmazott kérdések ebben az eljárásban nem vizsgálhatóak, mivel a jogegységi panasszal támadott határozat a fentiekben kifejtettek szerint nem tért el a megjelölt közzétett határozatok szerinti joggyakorlattól (Jpe.II.60.040/2022., Jpe.I.60.041/2022.).

Záró rész

[63] A Bszi. 41/C. § (8) bekezdése értelmében, ha a Jogegységi Panasz Tanács indokoltnak tartja tárgyalás tartását, arra a panasz előterjesztőjét és a (7) bekezdésben meghatározott személyeket a polgári perrendtartásról szóló törvény szabályai szerint idézi. Jelen ügyben nem merült fel indok a tárgyalás tartására, ezért a jogegységi panaszt tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

[64] A jogegységi panasz sikertelensége folytán az alperesnek a megfizetett 630.000 forint jogegységi panasz eljárás illetékét viselnie kell a Bszi. 41/C. § (2) bekezdésére és a 41/D. § (4) bekezdésére figyelemmel.

[65] Az ellenérdekű fél nyilatkozatot nem terjesztett elő, költsége nem merült fel a jogegységi panasz eljárásban, ezért erről rendelkezni nem kellett.

[66] A határozat ellen sem a Bszi., sem más jogszabály nem biztosít jogorvoslatot.

Budapest, 2023. június 26.

Dr. Varga Zs. András s.k. a tanács elnöke, Dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Dr. Patyi András s.k. bíró, Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró, Dr. Bartal Géza s.k. bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Csák Zsolt s.k. bíró, Dr. Darák Péter s.k. bíró, Dr. Domonyai Alexa s.k. bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Harangozó Attila s.k. bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Kurucz Krisztina s.k. bíró, Nyíróné dr. Kiss Ildikó s.k. bíró, Dr. Sperka Kálmán s.k. bíró